

PORTRETE – PERSONALITĂȚI ALE ȘTIINȚEI ȘI CULTURII ROMÂNEȘTI

La mulți ani, profesorului Dorin Almășan Happy birthday, professor Dorin Almășan

În cei 75 de ani de viață, profesorul Dorin Almășan a găsit calea de a uni arta cu sportul

Profesorul universitar Dorin Almășan a împlinit 75 de ani. După decenii întregi în care și-a dedicat viața educației fizice și scrisului, acum direcția în care se îndreaptă sportul modern îi trezește temeri. O vizită la profesorul universitar Dorin Almășan înseamnă mai mult decât un apartament luminos și o cafea excelentă. Biblioteca generoasă cuprinde cărți ce trădează specialitatea amfitrionului: educația fizică. Dar și volume care mărturisesc despre interdisciplinaritate, despre vechiul spirit sportiv al Clujului, în care cultura trupului trebuia musai să se îmbine cu aceea a sufletului și a minții. Absolvent (1956) al Institutului de Cultură Fizică București, profesorul Dorin Almășan a împlinit sâmbătă, 16 mai, vârsta de 75 de ani. A avut marea șansă ca, fiind student la ITF, să beneficieze de posibilitatea de a învăța de la amri personalități ale învățământului românesc. Amintim doar câțiva dintre ei: Virgil Roșală, Eugeniu Bran, Ioan Kunst Ghermănescu, Leon Teodorescu, Ioan Șiclovan, Gheorghe Zîmbreșteanu, Zeno Dragomir, Florian Ulmeanu, Titus Tatu, Lucian Vasilescu, Nicolae Băiașu, Gheorghe Ghișoiu sau Nicolae Nicoară. În 1952, învățământul sportiv din România a câștigat, prin persoana sa, un nou învățăcel, care termina cinci ani mai târziu, la specializarea atletism/handbal. A ajuns la Ocna-Mureș, unde a produs o revoluție. „Eram primul profesor de educație fizică din oraș, la liceul mixt. Le-am cerut fetelor să vină în short-uri pentru educația fizică. Mi-am ridicat mamele, părinții în cap, mi-au spus că așa ceva nu s-a mai întâmplat. Le-am explicat că educația fizică se face într-o anumită costumație”, își amintește el cu nostalgie. După doi ani a ajuns în Cluj, pentru a descoperi că existau peste 300 de locuri libere, dar „reținute” pe criterii de nepotism. A fost profesor de sport la „Bălcescu”, apoi la Institutul Politehnic, vreme de 30 de ani.

Sport în sutană

O amintire specială o păstrează profesorilor săi de sport. Cei de la Blaj erau doi preoți, părintele Crețu și părintele Rinea. „Aveam o sală de gimnastică mare, cu oglinzi de jur împrejur. Profesorii veneau la orele de educație fizică în sutane. Țineau niște lecții extraordinare”, rememorează scriitorul. Iar la Alba Iulia a dat peste o altă figură remarcabilă, Emil Tămaș. „Sobru, elegant, drept,

venea la școală pe bicicletă. După ce a murit, am aflat că a fost erou național, rănit pe niște fronturi cumplite, decorat. Niciodată nu ne spunea despre trecutul său”, a adăugat Dorin Almășan. Cît despre direcția în care se îndreaptă acum sportul modern, profesorul Almășan nu o vede cu ochi buni. „Jalea mare a sportului de performanță o reprezintă exacerbarea goanei după bani, ceea ce duce la accidente. Gimnaști, tenismani accidentați, fotbaliști care mor pe teren sau la antrenamente. Se împinge corpul peste nivelul rezistenței umane, se supralicitează antrenamentele. Dacă nu se va stopa această tendință, sportul de mare performanță, care este un risc asumat, poate deveni un pericol. Sportul, ca și economia, ca și politica, e la o răscruce. Educația fizică trebuie să redevină o parte componentă și importantă a educației. Pot doar să sper că omenirea va fi înțeleaptă. Pentru că sportul de performanță numai sănătate nu este!”, a încheiat Dorin Almășan.

Dorin Almășan în câteva date

- 1934 - s-a născut la Aiud, județul Alba
- 1956 - absolvent al Institutului de Cultură Fizică (azi ANEFS), București
- 1956-1959 - profesor de educație fizică la Liceul Mixt Ocna-Mureș, județul Cluj
- 1959-1960 - antrenor de atletism Clubul Sportiv Școlar Cluj
- 1960-1962 - instructor și antrenor de handbal CS Constructorul Cluj
- 1962-1964 - profesor de educație fizică la Liceul „Nicolae Bălcescu” Cluj
- 1964-1999 - asistent, lector, conferențiar, profesor la Institutul Politehnic Cluj-Napoca
- 1999-prezent - profesor asociat la Universitatea „Avram Iancu” Cluj-Napoca
- 1954-1956 - jucător de handbal în 11 la „Știința ICF” București, divizia A
- 1960-1965 - jucător de handbal în 7 la „Știința” Cluj
- 1992-1999 - director al Academiei Olimpice Române - filiala Cluj
- 1975-1980 - președinte al Cabinetului Metodico-Științific din cadrul Consiliului Județean pentru Educație Fizică și Sport Cluj
- 1992 - membru al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Cluj

A debutat în publicistică în revista Tribuna, 1964. Este autor a peste 500 de articole și studii publicate în țară și străinătate (Germania, Suedia, Australia). A fost realizator de emisiuni radio și TV (locale și centrale) pe teme culturale și de specialitate.

Devine cunoscut prin preocupări de complementaritate ca autor de piese pentru teatrul de păpuși, membru al Uniunii Scriitorilor din România, director al Academiei Olimpice Române, filiala Cluj (1992-99), director al revistei trimestriale de studii interdisciplinare „Palestrica Mileniului III” (apare din anul 2000). A fost distins cu „Premiul Fair-Play” pentru promovarea Olimpismului, de către Academia Olimpică Română București, 2000; distins cu „Premiul Constantin Kirițescu”, secțiunea istorie-filosofie, pentru cartea „O istorie a exercițiilor fizice, educației fizice și sportului” (în colaborare cu G. Lupan), 2001.

Este autor a 20 de volume (poezie, proză, cărți pentru copii, cărți de specialitate, monografii):

- Iuliu Hațieganu și ideea educației fizice în România (în colaborare cu Albin Morariu) monografie, 1969;
- Eroi contemporani, 1971, monografie; 144.000 km de fericire, nuvele, 1974;
- Colorează și ghicește, ghicitori în versuri, 1974;
- Cutezători ai secolului XX, 1977, monografie;

- Vara piticului, povești, 1986;
- Taina cetății, povești, 1990;
- Carte cu animale - versuri, ghicitori, 1991;
- Sufletul arenei, versuri și aforisme, Mannheim, 1992;
- Mingea și prietenii săi, 1993;
- Carte cu animale, ghicitori de colorat, 1996;
- O singură viață, o singură moarte, proză scurtă, 1996;
- Fără pretenții, versuri, 1997;
- Elogiul prieteniei (în colaborare cu V. Ludu), 1999;
- Anotimpuri cu povești, 2000;
- O istorie a exercițiilor fizice, a educației fizice și a sportului (în colaborare cu G. Lupan), 2001;
- Spirale I (Cultură, civilizație, sport);
- Spirale II (Repere sentimentale), 2002;
- Homo sapiens - Homo ludens (idei, opinii, detalii), 2005;
- Sinuciderea se mai amână (versuri), 2006;
- Ideea de sport în sculptură, 2007, carte distinsă un an mai târziu, cu premiul „Inter-Art” al Uniunii Scriitorilor din Cluj-Napoca.

Ovidiu Blag, Horațiu Damian